

Zápis z jednání Národní ekonomické rady vlády

konané 12. října 2020 prostřednictvím videokonference

Přítomní členové: Jan **Juchelka**, Petr **Jonák**, Miroslav **Singer**, Štěpán **Jurajda**, Ilona **Švihlíková**, Vladimír **Dlouhý**, Jakub **Havrlant**, Bohdan **Wojnar**, Lukáš **Kovanda**, Tomáš **Salomon**, Simona **Kijonková**, Daniel **Beneš**, Jan **Švejnar**, Miroslav **Zámečník**, Daniel **Prokop**, Ladislav **Bartoníček**,

Přítomní za vládu ČR: předseda vlády Andrej **Babiš**, ministr Lubomír **Zaorálek** (MK), místopředsedkyně vlády a ministryně Alena **Schillerová** (MF), ministr Robert **Plaga** (MŠMT), místopředseda vlády a ministr Karel **Havlíček** (MPO, MD), ministryně Jana **Maláčová** (MPSV), ministr Roman **Prymula** (MZd).

Čas jednání:

PROGRAM JEDNÁNÍ

1. Zavření prvního stupně základních škol
2. Problematika restauračních zařízení

K. Havlíček – v obecné úvodní diskusi k tématu programů pomoci, uvedl k aktuálním opatřením, že pro rychlou pomoc existují 2 možnosti, a to prodloužení projektu COVID Nájemné, který by se vztahoval na všechny, kteří jsou v nájmu, dostali by 50 % příspěve , což za 2 měsíce, činí 1 měsíční nájemné, nebo ve formě specifické dotace ve formě jednoho měsíčního DPH, které by buď podnikatel nezaplatil, nebo by byl jako příspěvek. Tato vazba na DPH, se kterou přišla ministryně Dostálová, se jeví jako rozumná, bude dále projednávána.

A. Babiš vyzval přítomné k diskusi:

M. Singer – ve vystoupení se vyjádřil ke školství, navýšení ošetrovného na 80 % tj. lock dawn - má významné ekonomické důsledky. Při propočtení si ověřil, že zavření základních škol, lze přirovnat k zavření obchodů z hlediska ztráty pracovní síly. K problematice uzavření restaurací uvedl, že nevidí problém v nákupu alkoholu přes okénko, problém je v tom, že nejsme schopni zamezit shromažďování před výdejními okénky restaurací. Názor: v případě zákazu prodeje alkoholu, tak zákaz všude, reálný důsledek je ve zvýšení aktivity Policie ČR.

V. Dlouhý – vyslovil souhlas, že v případě, když epidemiologové navrhnou pro zploštění křivky výskytu nákazy uzavření škol, tak s názorem epidemiologů souhlasí i v případě ekonomických dopadů na 14 dnů. Jen když epidemiologové řeknou, že to povede ke snížení trendu.

A. Babiš – uvedl, že současné návrhy na epidemická opatření jsou jediným a posledním pokusem o zploštění křivky vývoje šíření pandemie v ČR.

D. Prokop – sdělil, že uzavření 1 st. základních škol je nejnákladnější opatření ze všech udělaných opatření (politicky a ekonomicky). V případě posledního pokusu navrhuje: pokud dojde k uzavření základních škol, musí být uzavřeny i všechny restaurace, které mají podobný vliv na šíření nemoci. Ošetrovné navrhuje řešit 60 % náhrady průměrné mzdy, minimálně však 400 Kč – kvůli

nízkopříjmovým. K motivaci zaměstnavatelů k práci z domova doporučuje rychlejší odpis nákladů, zaměstnanec nad 55 let a osoby v rizikových skupinách mohou požádat o home office. U obchodů doporučuje počet osob řešit přepočtením na prodejní plochu.

A. Babiš - sdělil epidemiologické informace ze Slovenska, které zavření škol a restaurací nedoporučuje, předpokládají, že za 10 dní na tom SR bude obdobně jako ČR. Souhlasí s názorem, že v případě uzavření škol musí dojít i k uzavření restaurací. V obchodní síti má SR určeno 15m/klienta v ČR je situace řešena pomocí rozestupů.

K. Havlíček – informoval o řešení situace v Evropě, kde jsou v obchodech a službách zaváděna přísná hygienická opatření dezinfekce, restaurace jsou uzavřeny jen ve večerních hodinách. V Německu ve velkých městech jsou opatření restriktivnější.

D. Prokop – ve vystoupení měl na mysli omezení počtu zákazníků na prodejní plochu.

V. Dlouhý – nesouhlasí se zákazem prodeje alkoholu přes okénko restaurací. Doporučuje zpřísnit postihy Policií ČR.

K. Havlíček – doporučuje jen zákaz popíjení alkoholu na veřejných prostranstvích vedle okénka restaurace. Se zákazem prodeje alkoholu přes okénko nesouhlasí.

S. Kijonková – reaguje na problematiku obchodů. Spolupracuje s obchody a maloobchody (4000 obchodů), zástupci obchodní sítě jsou schopni zajistit dezinfekční prostředky pro zákazníky, jsou schopni se přizpůsobit omezenému počtu osob v prodejnách. Je důležité vzít v úvahu příchod vánoční sezony, lidé budou více nakupovat přes e-schopy a zboží vyzvedávat ve výdejnách a v maloobchodech. Problematika restaurací – v případě uzavření, doporučuje jednat o odškodnění. Domnívá se, že pouze projekt COVID Nájemné nebude stačit.

K. Havlíček – projekt COVID Nájemné doporučuje kombinovat s refundací jednoho měsíčního DPH. Varuje před zákazem alkoholu. Informoval o množství malých pivovarů v ČR, pro které by byl zákaz velký problém.

A. Schillerová – informovala, že s refundací DPH to není tak jednoduché, slyší to po poprvé, je třeba dále jednat, upozornila, že na plošné kompenzace nejsou v rozpočtu (se schodkem 500 mld. Kč) finanční prostředky. K problematice ošetřovného sdělila, že respektuje názory epidemiologů, nelze však ohrozit kritickou infrastrukturu. Je třeba v každém kraji zřídit "krizovou školu" (v případě uzavření základních škol), která by byla hlavně pro děti pracovníků ve zdravotnictví. Jinak by systém zkolaboval. Prosí o názor.

R. Prymula – reagoval na vyjádření p. A. Schillerové – snížení kontaktů máme řešeno zkrácením otevírací doby restaurací a prodeje alkoholu. V základních školách je hodně kontaktů, proto plánujeme uzavřít základní školy na 14 dní, prakticky se jedná jen o 8 dní, protože v tomto období jsou plánované podzimní prázdniny. Jinou cestu nevidí.

A. Babiš se dotázal na názor epidemiologů.

R. Prymula – křivku lze zploštit pouze snížením kontaktů ve společnosti. Efekt má pouze uzavření restaurací a škol (prvního stupně základních škol), jinak šíření zastavit nelze. Hejtmani se na připravovaném opatření shodnou.

A. Babiš – návrh ministra R. Prymuly je zavřít první stupně základních škol a restaurace. V obchodech neumíme ohlídat 15 m²/zákazníka.

R. Prymula – opatření na plochu v obchodní síti nedoporučuje, domnívá se, že je to náročné, dodržování rozestupů považuje za dostačující. Provoz restaurací by měl být do 18 hodin a potom 2 hodiny výdejní okénko bez možnosti prodeje alkoholu.

A. Babiš – dotázal se proč nevyhlásit prohibici všude.

D. Beneš – k problematice uzavření základních škol sdělil, že je nutné zabezpečit kritickou infrastrukturu. K problematice obchodu – uvedl, že jediné správné řešení je počet zákazníků na plochu společně se zavedením přísných hygienických opatření. Kontrola 2 m rozestupů není možná, ale kontrola počtu zákazníků na plochu je možná jediné u vstupu do prodejny. Tento ukazatel je jediný měřitelný. K problematice restaurací uvedl, že klíčové je zajistit, aby nedocházelo ke shlukování, to je o represivních složkách státu a nasazení Policie ČR. Alkohol je k tomu prostředek. Prohibici nedoporučuje.

M. Zámečník – nedoporučuje ošetřovné ve výši 80 %, doporučuje zajistit péči o děti pro kritickou infrastrukturu, a to i formou bonusů (odpuštění školkovného, nákladů) než kompenzace, restauracím navrhuje kompenzace, u obchodní sítě souhlasí se zavedením kontroly počtu zákazníků u vstupu (viz D. Beneš). Prohibici nedoporučuje.

A. Babiš – shrnul závěry výstupů zástupců NERVu - prohibici nedoporučuje, ale zákaz konzumace alkoholu na veřejnosti.

J. Juchelka – přimlouvá se za speciální režim pro home office pro kritickou infrastrukturu státu. K problematice zákazu konzumace alkoholu na veřejnosti a doporučeným zákazům navrhuje např. nosit roušku po určité hodině pod pokutou a důslednou kontrolu ze strany Policie. K problematice obchodů sdělil, že je nutné obchodní síť nechat otevřenou pod přísným režimem, stejně tak i restaurace, avšak pod přísným hygienickým režimem a za předpokladu, že nedojde ke zvýšení rizik spojených s národním zdravím.

J. Havrlant – v příspěvku doporučil investovat do příprav systému na další vlnu, motivace lékařů a sester a přípravy nemocnic na další vlnu nemoci. Nesouhlasí s investováním do ošetřovného.

R. Prymula – prioritou je v současné době zajištění dostatečné kapacity systému, bude dvojnásobná. Vlnu očekáváme do 14 dní. Omezit šíření přenosu doporučuje omezit okamžitě. Další šance k uzavření škol nebude.

R. Plaga – má 2 podmínky pro souhlas s uzavřením základních škol: 1. opatření, která mají omezit počet sociálních kontaktů se budou týkat také jiných věkových skupin, problémem jsou bary, restaurace, a další shlukování i v domácnostech. 2. při rozvolňování opatření se školy budou vracet jako první.

Š. Jurajda – podporuje uzavření restaurací společně s uzavřením základních škol. Tato opatření se musí udělat najednou. Dále souhlasí, že školy by měly být otevřeny při prvním rozvolňování opatření.

B. Wojnar – vidí další aspekt v komunikaci s veřejností. S navrhovanými opatřeními souhlasí.

T. Salomon – v krajním řešení souhlasí s uzavřením základních škol (z doby uzavření budou 1 týden prázdniny), omezení provozu restaurací a zavedení výdejních okének významně přispějí ke snížení shromažďování, nedoporučuje zvyšování ošetřovného, doporučuje motivovat prvky kritické infrastruktury (zejména zdravotnictví), doporučuje apelovat na disciplínu občanů, zavedení represivních složek je nezbytné, minimalizovat kontakty, maximalizovat home office, minimalizace používání MHD v jednom kroku.

J. Maláčová – v příspěvku zdůraznila, že nejdůležitější je zabezpečit nesetkávání dětí při uzavření škol. Upozornila na problém, že nebude rychlé otevření základních škol. Další problém je v sociálních službách (motivace formou zvýšených odměn), problémem bude strach z nákazy a v disciplíně pracujících. Toto lze řešit jednoduše, formou příplatku za práci ve ztíženém pracovním prostředí, které je rychlou cestou formou nařízením vlády. Největší riziko, které vidí, je neotevření škol v uvedeném termínu.

A. Schillerová – dotázala se pana ministra zdravotnictví, zda jsou k dispozici údaje o šíření nákazy v restauracích a školách. Velký problém vidí v kritické infrastruktuře.

- R. Prymula** – Během podzimních prázdnin bude vrcholit pandemie, přiklání se k povinnosti dávat děti do školy. První stupeň základní školy se vrátí do škol 2.11.
- A. Babiš** – doporučuje kritickou infrastrukturu motivovat nikoliv dávat povinnost. Odpor proti uzavření prvního stupně základních škol existuje, je třeba vše vysvětlovat, doporučuje vyjádření ředitelů.
- R. Prymula** – informoval, že s řediteli škol bude uskutečněno jednání, pro restaurace je ještě možné nastavit model vstupu po předchozí rezervaci, tímto opatřením lze také systém stabilizovat.
- A. Schillerová** – dotázala se, jak je to s 1. stupněm ZŠ v okolních zemích.
- R. Prymula** – informoval, že v okolních zemích jsou opatření různá, lze ale říci, že tam kde mají přísnější opatření, tam jsou školy zavřené.
- A. Schillerová** – doporučuje zavírání škol dobře vysvětlovat, ve společnosti je obrovský odpor proti tomuto opatření.
- D. Prokop** – uvedl, že při rozvolňování opatření bude třeba spolupráce s policií, navrhuje volit jiná opatření ne tak represivní. V zahraničí vedeny represe přes provozovny – pokutovány, pokud někdo nemá roušku. K ošetřovnému uvedl, nedávat ho plošně ale variantně např. 60% ze základu hrubé mzdy s kompenzací samoživitelkám nebo minimálně 400 Kč/den.
- A. Babiš** – souhlasí s uzavřením škol společně s uzavřením restaurací. Kritická infrastruktura je dnes hlavně o zdravotnictví. Doporučuje, aby ředitelé nemocnic měli povinnost hovořit s personálem a vysvětlovat přijatá opatření.
- S. Kijonková** – uvedla, že i logistika a výroba patří do kritické infrastruktury. Přiklání se ke 14-denním OČR na 60 % a samoživitelkám kompenzovat příjmy. Co se týká obchodu (4000 obchodů), ten je připraven na omezení počtu zákazníků a na počet zákazníků na metr. Vše dokáže zavést velice rychle.
- A. Babiš** – návrh D. Prokopa je dobrý, návrh musí schválit Poslanecká sněmovna.
- A. Schillerová** – dnes na setkání předsedů poslaneckých stran se vyjádřila menšina jen Jurečka a Pekarová, zástupci Pirátů se nevyjádřili. Pan ministr Toman vystoupil na Bezpečnostní radě státu a informoval, upozornil, že nejde jen o uzavření restaurací ale také o navazující subjekty co dodávají potraviny.
- K. Havlíček** – doporučil otevírání restaurací do 18 hodin a potom otevřené okénko se zákazem prodeje alkoholu. Ve vystoupení dále uvedl, že pokud budou restaurace uzavřeny, budou zástupci restaurací požadovat kompenzace, což bude velice drahé.
- T. Salomon** - sdělil, že důležitá je komunikace přijatých opatření restaurací ale o schopnosti zajistit stravování zaměstnancům na nezbytné úrovni. To splňuje návrh ustanovení otevření restaurací do 18 hodin a zákaz konzumace alkoholu na veřejnosti. Tímto opatřením by došlo k minimalizaci kontaktů. Represi nedoporučuje, je to dohlížení k naplňování opatření.
- S. Kijonková** – návrat dětí do škol je třeba komunikovat, jak negativní tak pozitivní čísla, aby veřejnost věděla, kam směřujeme. Je třeba komunikovat nejen restrikce ale i kam směřujeme.
- R. Prymula** – informoval, že ve veřejnoprávní televizi ve 20 hod. bude komunikovat opatření i pozitivní směry a to vše tam sdělí.
- V. Dlouhý** – doporučuje sdělovat pouze věci, které vláda může splnit. Termín rozvolnění zvážit.
- R. Prymula** – v příspěvku sdělil, že vláda musí ukázat pozitivum.
- V. Dlouhý** – sdělil, že doporučuje sdělovat pouze informace, u kterých má vláda jistotu.

A. Babiš – konstatoval, že dnes je násobně horší situace než v 1 vlně., opatření, které bude vláda dělat budou méně restriktivní než v 1. vlně. To je zvláštní.

R. Prymula – souhlasil s vyjádřením A. Babiše.

A. Babiš – Vláda nemá stejný názor na opatření. Podle jeho názoru restaurace do 18 hodin a zákaz prodeje alkoholu u okénka, to nebude fungovat. I tak budou požadovat zástupci restaurací kompenzace. Dotázal se, jak je to s ošetřovným přes prázdniny?

J. Maláčová – Uvedla, že ošetřovné se přes prázdniny nedává.

R. Plaga – ošetřovné bude za 2 pracovní dny, za 3 dny prázdnin se ošetřovné neposkytuje. Podzimní prázdniny byly plánované, vyhlášeny s dostatečným časovým předstihem a rodiče s nimi museli počítat.

R. Prymula – informoval o svém dalším jednání a chce vědět, kam se vláda přikloní, varianta 1 st. zavřít restaurace – do 18 hodin a okénko nebo během celého dne jen okénko?

A. Babiš – doporučil komunikovat chystané opatření s řediteli všech nemocnic a informovat, že se budou zavírat 1 st. základních škol, motivovat zdravotnický personál (finančně), aby přišel do práce. Uvedl informace z Izraele. Zásadní jsou pouze nemocnice, ředitelé budou řešit tuto problematiku s vlastním personálem. Vláda nemá stejný názor.

V. Dlouhý – informoval, že členové NERVu mají různé názory, p. Dlouhý navrhuje školy zavřít, restaurace nechat.

A. Babiš vyzval další členy NERVu o vyjádření:

D. Prokop – pokud zavřít 1. stupeň, pak určitě i restaurace. Hlídní otevírací doby nelze uhlídat, doporučuje zavřít obojí najednou.

V. Dlouhý – školy zavřít, restaurace nechat,

I. Švihlíková – opatření musí být jasné a co nejjednodušší. Zavřít školy a restaurace. Přimlouvá se za navýšení represe. Atmosféra je jiná než na jaře.

V. Dlouhý – varuje před většíma represema.

J. Havrlant – souhlasí s A. Babišem nezavírat první stupeň základních škol, dokud nebude ujištění ředitelů nemocnic, že udrží sestry a další personál. Při garanci, že zdravotnický personál bude mít zajištěnu infrastrukturu, tak doporučuje zavřít školy i restaurace.

D. Beneš – sdělil názor, že když ředitelé nemocnic budou schopni garantovat, že personál bude mít zajištěný, pak si umí představit, že se zavřou školy. Restaurace by ponechal do 18 hodin otevřené. Doporučuje regulaci obchodů na vstupu za dostatečných hygienických prostředků. Obchody kontrolovat u vstupu (počet zákazníků), kde bude dezinfekce a rukavice.

L. Bartoníček – doporučuje zavřít školy i restaurace. Podporuje zdůvodnění I. Švihlíkové, že opatření musejí být jednoduchá a srozumitelná.

S. Kijonková – uzavření základních škol za podmínek udržení infrastruktury zdravotnictví, zachování 60 % za OČR, restaurace ponechat otevřené po nějakou dobu, zajistit odstup a určitý počet zákazníků (za stejných podmínek jako obchody). Zařídit restriktivní opatření, omezení shlukování.

A. Babiš – souhlasí se S. Kijonkovou v oblasti restaurací.

M. Singer – zavření škol je podmíněno funkčností nemocnic, restaurace – při zákazu prodeje alkoholu by se nesměl alkohol prodávat ani v jiných prodejnách. Upozornil, že jinak opatření nebude fungovat.

- A. Babiš** – v obchodech nelze zakázat prodej alkoholu, není důvod zavádět prohibici.
- L. Zaorálek** – není nutné zavádět prohibici, je třeba to komunikovat a dělat společenskou dohodu, represe nic nepřinese. Důležité je komunikovat a budovat důvěru. Represi nedoporučuje.
- Š. Jurajda** – doporučuje jasný signál, jednoduchý, koordinovaný. Názor - Zavřít školy i restaurace.
- B. Wojnar** – přiklání se ke Š. Jurajdovi. Zavřít školy i restaurace.
- P. Jonák** – uzavření základních škol za předpokladu udržení kritické infrastruktury, uzavření restaurací
- T. Salamon** – zavření 1 st. základních škol za předpokladu zajištění hlídání dětí nebo provizorního provozu zdravotnického personálu, u restaurací apeluje na správnou komunikaci – zajištění stravování pro občany do 18 hodin.
- L. Kovanda** – zavřít 1 st. základních škol za předpokladu zajištění hlídání dětí pro zaměstnance kritické infrastruktury, restaurace pouze s výdejním okénkem.
- J. Juchelka** – zavření 1. st. s garancí a předpokladu zajištění hlídání dětí pro zaměstnance kritické infrastruktury a restaurace nechat otevřené do 18 hodiny.
- J. Švejnar** – uzavření škol při zachování kritické infrastruktury, restaurace zavřít, otevírat je postupně, důležité je málo lidí, prvních 14 dní velice přísná opatření a pak postupně rozvolňovat.
- L. Kovanda** – upřesňuje doporučení zavřít restaurace, domnívá se, že ztráta pro ekonomiku nebude tak značná, je to ale nejlepší řešení pro snížení šíření nákazy, nic jiného nezbývá.
- K. Havlíček** – 15 členů NERVu se vyslovilo pro zavření základních škol, 9 členů NERVu se vyslovilo pro zavření restaurací.
- A. Babiš** poděkoval za názory a ukončil jednání.

Zapsal: Martin Hronza, tajemník NERV